

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perдите Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Fundamenta prioris Lutheranae libertatis. Caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

cōsolationē hanc, cōcionator quidā deuotior ad pp̄m declarat, q̄ primū reclamātū est, Haud licitū esse quēpiā, ī bonis suis operibus cōfidere. Nec animaduertere miseri potuerunt, futore eorū obstāte, exēplū sancti regis Ezechie. In q̄ tñ eo in loco cōcionator ille procul dubio tū doctus tū pius se oino fundauerat. Denūciata em̄ sibi morte sanctus rex sic orat ^{4. Reg. 2} bat, Obsecro dñe, memēto quō ambulauerim corā te in ueritate, & in corde perfecto, q̄d placitū est corā te, Porro ap̄lus ca ^{I. Cor. 17} nibus illis resistit, cōmemorans etenim scelera sua, Ego (inqt) nō sum dignus uocari ap̄lus, qm̄ persecutus sum ecclesiā dei, Habes nunc, quō ap̄lus sua sibi proponit scelera, Audiamus ^{I. Cor. 17} porro, quid suis sceleribus obiecerit. Gratia dei (inquit) sum id quod sum, gratia eius in me uacua nō fuit (subaudi a bonis operibus) quod declarās cōtinuo subdit, sed abundantius oibus laboraui, Habes hic bona opa eius, cōtra mala e regione cōmemorata, nō quidē tanq̄ principalr ab eo essent patrata, ad q̄d significādū cōtinuo adiecit, Nō ego, sed gr̄a dei mecū, Ne tñ putaret in bonis opibus, oēm actiuitatē & efficiētā a se exclusisse, mox addidit, sed gr̄a dei mecū, sicut & alibi inqt, ^{I. Cor. 5} Dei em̄ sumus adiutores. Eandē q̄q; cōsolandi nobis formā proponit, de operib⁹ futuris, regi⁹ ille cytharedus David aīe suae dicēs. Quare tristis es aīa mea, & quare cōturbas me? Sed qd ^{Psal. 41} animae trepidātī responderit audiamus, Spera (inquit) i deo, qm̄ adhuc cōfitebor illi, Sperat inquā primo in deo, deinde in cōfessione sua futura & c̄. Super quo Cassiodorus, Sperare potui quia adhuc in praesenti cōfitebor. i. de peccatis p̄cēntiam agam. ut tibi non obsistam

¶ Fundamenta prioris Lutheranae libertatis.

Caput XIII.

SVpeſt ut q̄d iſtituti n̄ri rō requirit indagemus q̄ nā ſit illa libertas ch̄riana mūdo tādē p̄ Martinū inueſta, q̄ fundamēta quae uerō eius, Ad hāc autē indaginē, quaedā nobis repetenda ſunt, quaedā uero adnotanda, Cū autē libertas illa ch̄riana apud Martinū nō debeat priuata eē unius aut paucorū, ſed publica oīm ſecūdū hoc ergo, ſicuti hoīm ſaltē ch̄rianorū, alē ſtat⁹ eſt iuſtitie & gr̄e, alter ŷo p̄cti & iuſtitie, ita profecto & gemina inuenim⁹ hoīm opera, nēpe iuſtificati hoīs & nōdum

iustificari. Cuius sane distinctionis operū ab initio uigilanter meminimus. De prioribus itaq; opibus prius dicamus. Martinus em̄ plerūq; absoluto sermone, hominē sua fide iustificatū ea lege, ab operibus esse liberū asserit, q̄ huiusmodi opera ipsum nō iustificent, id est, iustū faciāt, quin potius eū iustificatum præsupponāt, unde de talibus opibus. §. 26. loquens. Oportet (inquit) opa fieri nō ea opinione, q̄ p̄ ipsam iuūificet quisq; hāc em̄ opinionē, fides nō feret, quæ sola est iustitia corā deo. Qd̄ declarās. §. 17. Clax (inqt) est chr̄iano homini fidē suā sufficere pro omnibus, nec operib⁹ sibi opus fore ut iustificet (subaudi q̄ ad hoc sibi sufficit fides sua) Et ut cōfessus indubitatūq; relinquēs, quia lex data sit de operibus, cōtinuo subsumens dicit. Qd̄ si operibus opus nō habet (subaudi ut iustificet) nec lege opus habet (subaudi ut iustificet) Si lege op⁹ non habet (subaudi ut iustificet) certe liber est a lege, uerū q̄q; est, iusto nō est lex posita (subaudi ut iustificet). Atq; hāc est illa christiana libertas, fides nostra &c. q̄ facit ne cuiq; opus sit lege aut operibus ad iustitiā, & salutē. Hāc ille. Cæterū ut ois suspicionis tollat scrupulus, ea q̄ iā uerbis Martini subaudienda annotauimus, satis ex sequentibus clarescunt, Et. §. 32. ad hoc declarandū, nullo ope (inqt) nulla lege homini opus est ad salutē, cū per fidē liber sit ab omni lege &c. cū iam satur sit & saluus gratia dei ex fide sua. Atq; hoc declarās. §. 36. sic inquit. Si opera falsa persuasionē fiant, ut p̄ ea iustificari præsumas, iam necessitatē imponerēt, & libertatē cū fide extinguūt. Hāc ille. Si autē q̄rat quā ap̄d Martinū necessitatē imponerēt certe illā q̄ hoies opibus op⁹ haberēt, ut p̄ ea iustificarent, unde extinguerēt illa libertas, q̄ facit, ne cuiq; opus sit lege, aut operibus ad iustitiā & salutē. Quid autē ex his inferat Martinus, audiamus. Nā. §. 42. Nullo tamē (inquit) horū opus est ad iustitiā & salutē, Ideo in operibus omnibus, ea debet eē opinione formatus & huc solū spectare, ut alijs seruiat. Et. §. 43. id ipsum declarans, sic concludit, per fidē suam sic quisq; abūdat, ut omnia alia opera, tota quoq; uita sua ei superfluant, q̄bus proximo spontanea beneuolentia seruiat & beneficiat. Cur autem bona opera iusto superfluant declarans. §. 47. sic inquit. Opera nostra fieri debent, non iustificandi gratia, cū

Vide hic Lutherana libertatem.

ptus fide iustificari, facere debeam⁹ oia libere & hilariter, p^o
pter alios (subaudi .i. nō propter propriā assequēdā iustificati
onē) Sicut etem (ut § 48. inqt) oia talia opa, ipsa iusticia poste
riora, tm̄ ad aliorū obsequiū & exēplū facta, Atq; ad hāc intē
tionē § 49 inqt, Aplus p̄cepit, ut sint ad opus bonū parati,
non ut p̄ hāc iustificent, cū iā ex fide iusti sint &c. Hāc sunt
fundamenta fere p̄cipua quibus Martinus conatus est iu
stum hominē a lege legisq; operibus liberum facere.

¶ Prior Martiniana libertas ostenditur esse chri
mærica seu commenticia. Cap. XV.

EX qbus liqdo qsq; p̄t agnoscere fundamētū hui⁹ chri
næ libertatis (qñquidē nō agroz est aut possessionū, sed
factorū & operū) in hoc p̄cipuo cōsistere, qā iustis nō est
opus bonis opibus ut iustificent, qppe q iā sunt p̄ fidē suā iusti
ficati, Atq; (ut ē dicere) chriana libertas penes Martinū ma
numissio qdā est seu relaxatio illius necessitatis seu seruitutis,
q faceret, ut iusto hoi opus esset opibus, ut iustificaret, hui⁹ si
quidē relaxationis rationē reddidit, qā iusti iā ex fide sunt iu
stificati, & opa ipsa iusticiæ tanq̄ effect⁹ eius, sunt ipsa iusticia
posteriora, bona em̄ opa nō faciūt (ut § 31 inqt) uirū bonū, sed
bonus uir facit bona opa, Nihil ergo aliud psuadet Lutherus
nisi q iustus hō bonis opibus nō egeat ut iustificet .i. iust⁹ fiat,
qm̄ iā iustus est, nec est ei opus bonis opibus, ut opa illū iusti
ficet, quē iā iustificatū p̄supponūt. Rursus opa bona ei opus
nō sunt, ea sane rōne, ne effectus suā producāt uel antecedant
causam efficiētē. Et si curiosi⁹ p̄scrutemur, cur ad hāc tria, opi
bus bonis opus nō sit, inueniem⁹ profecto callidū & fallax ho
minis ingeniū, q, ne opinio sua, ulla falsitatis suspitiōe notaret
eo argumēti gñe utit, qd solet oim esse efficacissimū, nēpe tali
qd cōtradictē ad impossibilia cogit. Quare etiā illud sedulo
conabimur, ne cōtra hois argutias proteruire uideamur dūta
xat illi⁹ igenue chriane libertatis fundamēta retegētes, ceu digi
to totū Lutherane theologie artificiiū q̄tū huc attinet, dicem⁹
¶ Cū ergo (ut prosequimur cēpta) hmōi impossibilia, ad quæ
impellit Lutherus, nullius subsint ptāti, ipsis certe perpedis
aut obtinēdis, prorsus nulla re opus ē, ad assequēdū talia, nul
la res est necessaria, Quare ad talia prorsus, nulla p̄t eē indigē